

Aanpassen en kruisjes slaan om maar niet op te vallen

Waarom zou je in 2010 nog mensen interviewen die in de Tweede Wereldoorlog ondergedoken zaten? Marcel Prins (cameraman en filmmaker) wist door de ervaringen van zijn moeder dat de onderduik veel diverser verliep dan wij kunnen bedenken als we ons slechts baseren op Anne Frank.

Dus gelukkig voor ons besloot hij deze mensen, kinderen of jong volwassenen tijdens de oorlog, op te zoeken en te interviewen. Prins ging elk gesprek volkomen open in, zonder vragenlijst of vooropgezet idee en dat merk je. Het zijn liefdevolle verhalen geworden, uitgewerkt door Henk Jan Steenhuis. Ook al lees je over moeilijke, levensveranderende ervaringen, het contact van interviewer en geïnterviewde maakt ze invoelbaar, voor zover dat mogelijk is.

Zagen we bij Anne Frank een compleet gezin opgesloten in een Amsterdams huis, deze mensen werden vaak van hun ouders en

broertjes en zusjes gescheiden — omdat de pakkans dan kleiner was. En iedere keer als er gevaar dreigde, werden ze verplaatst: op de fiets, lopend of met de trein werden ze van hot naar her gesjouwd. En iedere keer moesten ze zich weer aanpassen, om maar niet op te vallen.

Stadskinderen kwamen op het platteland, leerden bidden en kruisjes slaan, een enig kind kreeg

er plotseling broertjes en zusjes bij en dromers werden in het huishouden ingezet. Het aanpassen werd een tweede natuur, evenals het wegstoppen van de eigen identiteit. Hoe leerden ze dat na de oorlog weer af? Niet, of met moeite. Als ze al het geluk hadden dat hun ouders de oorlog overleefden, dan was de

verhouding voor altijd verstoord.

Bij dit boek hoort een website, www.andereachterhuizen.nl. Daarop kunt u vast stukjes van de interviews horen. Heeft u die gehoord, dan koopt u daarna het boek. Dat kan niet anders.

Hilary Akers

Andere Achterhuizen, Verhalen van Joodse onderduikers
Marcel Prins en Peter Henk Steenhuis. Athenaeum, Polak & Van Gennep, €16,95

Het wegstoppen van de eigen identiteit werd tweede natuur

